YÖNETMELİK

Millî Eğitim Bakanlığından:

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, il ve ilçe düzeyinde rehberlik hizmetleri ile bu hizmetlerin verildiği rehberlik ve araştırma merkezleri ve eğitim kurumlarındaki rehberlik servislerinin işleyiş ve görevleri ile bu hizmetleri veren kurumlarda çalışan personelin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 30/5/1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Bölüm: Rehberlik ve araştırma merkezlerindeki özel eğitim hizmetleri bölümünü ve rehberlik hizmetleri bölümünü,

c) Bölüm başkanı: Rehberlik ve araştırma merkezlerindeki özel eğitim hizmetleri bölümü başkanını ve rehberlik hizmetleri bölümü başkanını,

ç) Çocuk gelişimi ve eğitimcisi: Üniversitelerin çocuk gelişimi veya çocuk sağlığı ve eğitimi alanlarında lisans eğitimi almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde öğrencilere, ailelere ve öğretmenlere çocukların her türlü gelişim durumlarına ilişkin sorunların çözümünde gerekli önlemlerin alınmasında ve gelişimlerinin izlenmesinde yardım sağlayan personeli,

d) Danışan: Rehberlik hizmetlerinden yararlanmak üzere ilgili kurumlara başvuran bireyi,

e) Danışan dosyası: Rehberlik hizmetlerinden yararlanan bireylere ilişkin hizmetin gerektirdiği özel ve gizlilik içeren; bireyin ve öğrenci ise velisinin izni olmadan (mevzuat ile yetkili kılınan makamlar hariç) paylaşılmayan bilgilerin kaydedildiği dosyayı,

f) Danışmanlık tedbiri: Hakkında danışmanlık tedbir kararı alınmış çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere, çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara ise eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye yönelik rehberlik tedbirlerini,

g) Eğitim programcısı: Üniversitelerin eğitimde program geliştirme alanında lisans eğitimi almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri alanlarında gereksinim duyulan programların geliştirilmesinde gerekli teknik hizmetleri veren personeli,

ğ) Ergoterapist: Üniversitelerin ergoterapi alanında lisans eğitimi almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde bireylerin günlük yaşam aktivitelerine katılımlarını geliştirmek amacıyla hizmet sunan personeli,

h) Fizyoterapist: Üniversitelerin fizyoterapi ve rehabilitasyon alanında lisans

eğitimi almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde bireylerin yetersizliklerinden kaynaklı ağrıyı, özrü ve yeteneklerini özel ölçme, değerlendirme ve inceleme yöntemleri ile belirleyerek hekimin tanısına göre, fonksiyonun ve fonksiyonel kapasitenin geliştirilmesine yönelik fizyoterapi ve rehabilitasyon programını planlayan, uygulayan ve tekrar değerlendirerek rapor eden personeli,

ı) Koordinatör rehberlik öğretmeni: Eğitim kurumunda birden fazla rehberlik öğretmeninin bulunması halinde rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili işbirliği ve organizasyonu sağlamakla yükümlü rehberlik öğretmenini,

i) Psikolog: Üniversitelerin psikoloji alanında lisans eğitimi almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde atipikve uyum güçlüğü olan çocuklara tanılama ve terapi hizmetleri veren personeli,

j) Psikolojik danışma: Bireylere kendini tanıma, karar verme ve problem çözme becerisi kazandıran, bireylerin kişisel ve toplumsal uyumlarını gerçekleştirmelerini amaçlayan bireyle veya grupla yürütülen süreci,

k) Psikolojik ölçme araçları: Rehberlik ve araştırma merkezleri ile rehberlik servislerinin bireyi tanıma, tanılama, tarama ve inceleme çalışmalarında kullanabilecekleri çeşitli test, anket ve envanterleri,

l) Psikometrist: Psikolojik ölçme araçları konusunda lisans veya lisansüstü eğitim almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde tarama, inceleme, tespit, teşhis ve benzeri amaçlarla kullanılacak psikolojik ölçme araçlarını uygulamayı bilen ve gerekli olanları geliştiren personeli,

m) Rehberlik öğretmeni: Eğitim kurumlarındaki rehberlik servisleri ile rehberlik ve araştırma merkezlerinde rehberlik hizmetlerini yürüten personeli,

n) Rehberlik ve araştırma merkezi: Rehberlik hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerini planlayarak hizmetlerin koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlayan kurumu,

o) Rehberlik servisi: Eğitim kurumlarındaki rehberlik hizmetlerinin yürütüldüğü birimi,

ö) Sınıf rehber öğretmeni: Eğitim kurumlarında bir sınıfın rehberlik hizmetlerini yürüten ilkokullarda sınıf öğretmenini, ortaokullarda şube rehber öğretmenini, ortaöğretim kurumlarında ise sınıf rehber öğretmenini,

p) Sosyal Çalışmacı: Üniversitelerin sosyal hizmet alanında lisans eğitimi almış rehberlik ve araştırma merkezlerinde danışanlarla ilgili olarak verilecek hizmetlerin planlanması için gerekli sosyal, ekonomik ve kültürel bilgileri toplayan, değerlendiren ve hizmetlerin verilmesinde sosyal hizmet kurumları arasında eşgüdümü sağlayan personeli,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Rehberlik Hizmetlerinin Amaçları ve İlkeleri

Rehberlik hizmetlerinin amaçları

MADDE 4 – (1) Türk Millî Eğitiminin genel amaçları çerçevesinde eğitimde rehberlik hizmetleri; kendini tanıyan, kendisine sunulan eğitsel ve mesleki fırsatları değerlendirebilen, sorumluluk alabilen bireyler yetiştirilmesini ve bireylerin toplum içinde sağlıklı bir birey olarak yaşamlarını sürdürerek kendini gerçekleştirmelerini amaçlar.

Rehberlik hizmetlerinin ilkeleri

MADDE 5 – (1) Rehberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesinde;

a) Bireye ve bireysel farklılıklara saygı,

b) Bilimsellik,

c) Gizlilik,

ç) Gelişimsel bir anlayışla önleyici ve koruyucu yaklaşım,

d) Bireysel, kurumsal ve toplumsal özellikler ile ihtiyaçların göz önünde bulundurulması,

e) Hayat boyu rehberlik anlayışıyla bireylerin yaş, gelişim özellikleri ve öğretim kademelerinin dikkate alınması,

f) Mesleki ve etik değerlere uyulması,

g) İlgili tarafların işbirliği ve eşgüdümü,

esastır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Rehberlik Hizmetlerinin Türleri ve Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

Alanlarına göre rehberlik hizmetleri

MADDE 6 – (1) Rehberlik hizmeti alanlarına göre üçe ayrılır:

a) Eğitsel rehberlik: Bireyin yetenek, ilgi, ihtiyaç, değer, kişilik özellikleri, imkân ve koşullarıyla uyumlu eğitsel kararlar alması; eğitime ilişkin olumlu tutum geliştirmesi ve hayat boyu öğrenme sürecinde bireyin gelişimine destek olunması amacıyla bireye ve ailesine sunulan hizmettir.

b) Mesleki rehberlik: Bireyin kendini ve meslekleri tanıması; yetenek, ilgi, ihtiyaç, değer ve kişilik özellikleri doğrultusunda mesleğe yönelik seçimler yapması; mesleğe hazırlanması, başlaması, mesleğini sürdürmesi ve hayat boyu öğrenme sürecinde kendini geliştirmesi için birey ve ailesine sunulan hizmettir.

c) Kişisel/Sosyal rehberlik: Bireyin bilişsel, sosyal, duygusal, ahlaki ve davranışsal gelişimini desteklemek amacıyla kendini tanıması; karar verme ve problem çözme gibi sosyal beceriler ile yaşam becerilerini geliştirmesi ve sorumluluk sahibi bir birey olarak hayatına devam edebilmesi için bireye ve ailesine sunulan hizmettir.

Birey sayısına göre rehberlik hizmetleri

MADDE 7 – (1) Rehberlik hizmetleri hizmetten yararlanan birey sayısına göre ikiye ayrılır:

a) Bireysel rehberlik; bireyin eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal gelişimine yönelik birebir sunulan rehberlik hizmetlerini kapsar.

b) Grup rehberliği; bireylerin eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal gelişimlerine yönelik grupla gerçekleştirilen rehberlik hizmetlerini kapsar.

Öğretim kademelerine göre rehberlik hizmetleri

MADDE 8 – (1) Rehberlik hizmetleri öğretim kademelerine göre beşe ayrılır:

a) Okul öncesi dönemde rehberlik hizmetleri; çocuğun sosyalleşmesine, ilkokula hazır olması için uyum çalışmalarına, kendini ifade etmeye yönelik sosyal beceriler kazanmasına, olumlu benlik algısı ile mesleklere ilişkin olumlu tutumlar geliştirmesine ve aile rehberliğine yönelik olarak eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik hizmetleri kapsamında yürütülür.

b) İlkokul kademesinde rehberlik hizmetleri; öğrencinin okula uyum sağlamasına, eğitim ortamlarına ve öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmesine; öğrenmeyi öğrenme ve öğrendiklerini aktarmaya yönelik bilişsel becerileri kazanmasına; etkili öğrenmeye yönelik stratejiler geliştirme, duyguları tanıma, kendini ifade etme gibi sosyal beceriler ile zorlu yaşam olaylarıyla baş etme becerileri kazanmasına; kişilik gelişimini ve mesleki gelişimlerini desteklemeye yönelik olarak eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik hizmetleri kapsamında yürütülür.

c) Ortaokul kademesinde rehberlik hizmetleri; öğrencinin ilgi, yetenek ve kişilik özellikleri doğrultusunda seçmeli derslere, eğitsel ve sosyal kulüplere yönelmesine ve hobi edinmesine; güçlü ve zayıf yönlerini tanımasına ve geliştirilmesi gereken yönlerini fark etmesine; gelişim dönemi özelliklerini tanımasına ve uyum sağlamasına yönelik

olarak eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik hizmetleri kapsamında yürütülür.

ç) Ortaöğretim kademesinde rehberlik hizmetleri; öğrencinin bireysel özelliklerini değerlendirip sağlıklı bir kimlik oluşturarak yetişkinlik yaşamına hazırlanmasına; değerlerini fark etmesine ve kendi değerleri ile toplumsal değerler arasında bağ kurabilmesine; yükseköğretim kurumlarına devam etmeye istekli olmasına ve kendisine uygun bir alana yönelmesine, iş yaşamına hazırlanmasına ve meslek edinmesine yönelik olarak eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik hizmetleri kapsamında yürütülür.

d) Yaygın eğitimde rehberlik hizmetleri; bireyin gelişim dönemi özellikleri, ihtiyaçları, beklentileri, çevre koşulları, sosyoekonomik ve kültürel özellikleri dikkate alınarak hayat boyu öğrenmeyi destekleyen, meslek öncesi eğitim, iş yaşamına hazırlık, yeni bir meslek edinme, aktarılabilir becerilerin iş ve meslek yaşamındaki önemine yönelik olarak eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik hizmetleri kapsamında yürütülür.

Bireyi tanıma

MADDE 9 – (1) Bireyi tanıma bireyin kendi ilgi, yetenek, değer, tutum ve kişilik özelliklerini keşfetmesini ve gerçekçi kararlar almasını sağlamak amacıyla rehberlik öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni ve diğer öğretmenler tarafından yürütülen bilgi toplama sürecidir. Bu kapsamda:

a) Öğrencinin yetenek, ilgi, istek, değer, başarı gibi bireysel özellikleri ile sosyal ve kültürel özellikleri olabildiğince çok boyutlu olarak ele alınır.

b) Bilgilerin toplanmasında, değerlendirilmesinde ve kullanılmasında bilimsel standartlara uyulur.

c) Bireyi tanıma sürecinde farklı ölçme aracı, yöntem ve teknikler kullanılması bir amaç değil araçtır.

ç) Bireyi tanıma çalışmalarında temel amaç; öğrencinin kendini tanımasıdır. Öğrenci hakkında elde edilen bilgiler, onun gelişimini desteklemek için kullanılır.

d) Elde edilen bilgiler bütünleştirilerek değerlendirilir.

Psikolojik ölçme araçlarının uygulanması

MADDE 10 – (1) Rehberlik hizmetlerinde bireyi tanıma çalışmalarında kullanılacak psikolojik ölçme araçlarının sağlanması, eğitimi, uygulanması, bu araçların gizliliği ve bilimsel standartlarının korunmasına ilişkin önlemler Bakanlıkça alınır. Bu kapsamda;

a) Psikolojik ölçme aracı uygulanırken uygulayıcı, ölçme aracının geçerliği, güvenirliği, geliştirme ya da uyarlama çalışmaları, sınırlılıkları ve bu aracın hangi amaçlar için nasıl kullanılacağı konularında yeterli bilgi ve beceriye sahip olur.

b) Psikolojik ölçme aracı uygulanırken ölçme aracının yönergesinde ve el kitabında belirtilen koşullara uyulması zorunludur.

c) Bireye sunulacak rehberlik hizmetlerinde bireyin gelişim özellikleri ve psikolojik ölçme aracının sonuçları birlikte değerlendirilir.

ç) Psikolojik ölçme aracını kullanan kişi ve kurumlar, ölçme aracının korunmasından, içeriğinin ve sonuçlarının gizliliğinden sorumludur.

d) Psikolojik ölçme aracı, uygulama ve değerlendirme yeterliliği olmayan kişiler tarafından kullanılamaz ve uygulayıcılar yeterlilik sınırlarını aşamaz.

Yönlendirme ve yerleştirme

MADDE 11 – (1) Yönlendirme ve yerleştirme hizmetleri; bireyin gelişimsel özellikleri ve ihtiyaçları doğrultusunda bireyi derse, bölüme, dala, alana, okula, üst öğrenim kurumlarına, mesleğe ve katılacağı etkinliklerin seçimine yönlendirmeyi kapsamaktadır. Bu süreçte; eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik uygulamaları sonuçlarının bütünleştirilmesi esastır.

(2) Yönlendirmede bireye sunulan seçenekler öneri niteliğindedir.

Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri

MADDE 12 – (1) Doğal afetler ile kaza, ihmal, istismar, intihar, şiddet, savaş ve göç gibi zorlu yaşam olaylarında psikolojik ve sosyal destek sağlamak üzere psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri sunulur.

(2) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri kapsamında il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri ile eğitim kurumlarında psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekipleri kurulur. Bu ekipler:

a) İl milli eğitim müdürlüklerinde; özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında, en az bir ve en fazla üç rehberlik ve araştırma merkezi müdürü, en az bir ve en fazla üç rehberlik hizmetleri bölüm başkanı ile en az bir ve en fazla beş rehberlik öğretmeninden oluşur.

b) İlçe milli eğitim müdürlüklerinde; özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında varsa rehberlik ve araştırma merkezi müdürü ve rehberlik hizmetleri bölüm başkanı ile her eğitim kademesinden en az birer rehberlik öğretmeninden oluşur.

c) Eğitim kurumlarında; eğitim kurumu müdürü veya eğitim kurumu müdürü tarafından görevlendirilmiş bir müdür yardımcısı başkanlığında, varsa rehberlik öğretmenleri ile rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu üyesi her sınıf düzeyinden en az bir sınıf rehber öğretmeninden oluşur.

(3) Yürütülen faaliyetler Bakanlıkça düzenlenir.

Danışmanlık tedbiri uygulamaları

MADDE 13 – (1) 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında hakkında koruyucu ve destekleyici danışmanlık tedbiri kararı verilen çocuklara yönelik gerçekleştirilecek olan uygulamalar aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Adli makamlarca danışmanlık tedbiri kararı verildiği durumlarda, danışmanlık tedbiri uygulamaları rehberlik servisi tarafından yerine getirilir. Eğitim kurumlarında rehberlik öğretmeni bulunmadığı veya çocuğun herhangi bir eğitim kurumu ile ilişiği bulunmadığı durumlarda ise danışmanlık tedbiri uygulamaları rehberlik ve araştırma merkezleri veya il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerinin görevlendireceği çocuğun ikamet adresine en yakın okulun rehberlik öğretmeni tarafından yerine getirilir.

b) Hakkında danışmanlık tedbiri kararı verilmiş çocuğa ve bu çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere yönelik alınan kararın gerekçesinin içeriğine ve bireylerin ihtiyaçlarına göre müdahale programları uygulanır ve gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin uygulama raporu mahkemeye sunulur.

c) Danışmanlık tedbiri kararı uygulamalarında ilgili kolluk birimleri ve diğer kamu kurum kuruluşlarıyla iş birliği yapılır.

Aile rehberliği

MADDE 14 – (1) Aile rehberliği ailelere ihtiyaç duydukları konularda bilgi vermek ve gerekli becerileri kazandırmak amacıyla sunulan hizmetlerdir.

(2) Aile rehberliği hizmetleri, çocukların, ailelerin veya çocukların bakımından sorumlu bireylerin ihtiyaçlarına göre rehberlik öğretmeni tarafından planlanır.

(3) Aile rehberliği hizmetleri, aile görüşmelerini, aile ziyaretlerini, aile eğitimi programı uygulamalarını ve çocuğun ihtiyaçlarına yönelik müdahale programlarını kapsar. Bireye ilişkin eğitim sürecinde karşılaşılan sorunların değerlendirilmesi, bireye ve ailesine rehberlik hizmeti sunulması amacıyla gerçekleştirilen aile ziyaretlerine rehberlik öğretmeni ve rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu üyesi en az iki kişi katılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Rehberlik Hizmetleri İl Danışma Komisyonunun Kuruluşu ve Görevleri

Rehberlik hizmetleri il danışma komisyonun kuruluşu

MADDE 15 – (1) İl milli eğitim müdürlüklerinde, rehberlik hizmetlerinin il düzeyinde planlanması ve kurumlar arası iş birliğinin sağlanması amacıyla rehberlik hizmetleri il danışma komisyonu oluşturulur. Rehberlik hizmetleri il danışma komisyonu, Eylül ve Haziran aylarında olmak üzere yılda en az iki kez toplanır.

(2) Bu komisyonun sekretarya hizmetleri il milli eğitim müdürlüğündeki özel eğitim ve rehberlik hizmetleri birimi tarafından yürütülür.

(3) Rehberlik hizmetleri il danışma komisyonu, il milli eğitim müdürü veya il milli eğitim müdür yardımcısının veya şube müdürünün başkanlığında;

a) Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu ilçe şube müdürlerinden,

b) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürlerinden,

c) Rehberlik ve araştırma merkezlerinin rehberlik hizmetleri bölüm başkanlarından,

ç) Örgün ve yaygın eğitim kurumlarının her tür ve kademesinden seçilen en az birer müdür ve bu kurumlarda görev yapan en az birer rehberlik öğretmeninden,

oluşur.

(4) Bu komisyona gerektiğinde; aile ve sosyal politikalar il müdürlüğü, il emniyet müdürlüğü, il sağlık müdürlüğü, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve diğer ilgili kurum temsilcileri davet edilir.

Rehberlik hizmetleri il danışma komisyonunun görevleri

MADDE 16 – (1) Rehberlik hizmetleri il danışma komisyonu aşağıdaki görevleri yapar:

a) Eylül ayında yapılacak toplantıda, il ve ilçelerde gerçekleştirilmesi düşünülen rehberlik hizmetlerine ilişkin ihtiyaçları belirler, değerlendirir ve gerekli tedbirlerin alınmasına yönelik karar alır.

b) Haziran ayında yapılacak olan toplantıda il ve ilçelerde yapılan rehberlik çalışmalarının sonuçlarını değerlendirir.

c) Haziran ve Eylül aylarında yapılacak her iki toplantıda alınan kararların toplantıların yapıldığı ay içerisinde il milli eğitim müdürlüğünce Bakanlığa gönderilmesini sağlar.

ç) Rehberlik öğretmeni olmayan eğitim kurumlarında rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için alınacak tedbirleri karara bağlar.

d) Açılmasına ihtiyaç duyulan rehberlik ve araştırma merkezleri ile ilgili değerlendirmede bulunur ve alınan kararlar doğrultusunda Bakanlığa gönderilmek üzere il milli eğitim müdürlüğüne teklifte bulunur.

e) Rehberlik ve araştırma merkezlerinin çalışma bölgelerini kapasitelerine göre her yıl değerlendirir. Rehberlik ve araştırma merkezlerinde düzenlemeye ihtiyaç duyulacak hususlarda Bakanlığa gönderilmek üzere il milli eğitim müdürlüğüne teklifte bulunur.

f) Yıl içerisinde ilin ihtiyacına yönelik düzenlenecek rehberlik hizmetlerine ilişkin mahalli hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirler ve teklifi il milli eğitim müdürlüğüne gönderir.

g) Eğitim kurumlarının talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda aile, öğrenci, öğretmen, idareciler ve diğer kamu personeline yönelik rehberlik hizmetlerine ilişkin düzenleyebileceği eğitim etkinlikleri ile ilgili teklifte bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

Rehberlik ve araştırma merkezlerinin bölümleri

MADDE 17 – (1) İl veya ilçelerdeki rehberlik hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerinin planlanması, koordineli bir şekilde yürütülmesi, sunulan hizmetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesinin sağlanması amacıyla faaliyet yürüten rehberlik ve araştırma merkezleri; rehberlik hizmetleri bölümü ile özel eğitim hizmetleri bölümünden

oluşur.

Rehberlik hizmetleri bölümü ve görevleri

MADDE 18 – (1) Rehberlik hizmetleri bölümü, bölüm başkanının sorumluluğunda rehberlik ve araştırma merkezi müdürü tarafından görevlendirilen yeterli sayıda personelden oluşur.

(2) Rehberlik hizmetleri bölümünün görevleri şunlardır:

a) Her tür ve kademedeki en az birer rehberlik öğretmeninden oluşturulan komisyon tarafından il danışma komisyonu kararları göz önünde bulundurularak eğitim kurumlarının özellik, kademe ve türlerine göre yıllık çerçeve planı hazırlanır. Ders yılı başlamadan önce eğitim kurumlarına ulaştırılır.

b) Rehberlik ve araştırma merkezinin sorumluluk bölgesinde bulunan rehberlik öğretmenleri ile dönem başlarında ve yılsonunda olmak üzere en az üç defa toplantı düzenlenir. Değerlendirme raporu hazırlanır ve sonuçları izlenir.

c) Eğitim kurumlarından gönderilen yıllık çalışma programı ile çalışma raporları incelenir, değerlendirilir ve sonuçları raporlaştırılarak rehberlik ve araştırma merkezi müdürüne iletilir.

ç) Rehberlik hizmetlerinden yararlanmak üzere rehberlik ve araştırma merkezine başvuran ya da yönlendirilen bireylere randevu verilir. Danışan dosyası açılır ve gerekli psikolojik yardım hizmeti verilir.

d) Çalışmalarda kullanılan psikolojik ölçme araçları, danışan dosyaları ve diğer kayıtların güvenliği ve gizliliği sağlanır.

e) Eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal alanlarda grup rehberlik etkinliklerine yönelik programlar hazırlanır.

f) Hizmetin niteliğine ve bireyin ihtiyaçlarına göre psikolojik ölçme araçları, bilimsel standartlara ve etik ilkelere göre uygulanır.

g) Bireye ihtiyacı doğrultusunda rehberlik hizmetleri verilir.

ğ) Bireysel veya grupla psikolojik danışma hizmeti rehberlik öğretmenleri tarafından verilir.

h) Danışanlar ihtiyaçları doğrultusunda gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilir.

ı) Öğretmenlere, ailelere ve bireylere bölüm hizmetleri ile ilgili eğitim etkinlikleri düzenlenir.

i) Bölümün hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeler izlenir, uygulamalardan yararlanılır. Gerektiğinde üniversiteler ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılır.

j) Eğitim kurumlarındaki rehberlik servisleri ziyaret edilerek rehberlik öğretmenlerine ve eğitim kurumu idaresine yönelik rehberlik hizmeti verilir. Rehberlik öğretmeni olmayan okullara yönelik gerekli çalışmalar planlanarak uygulanır.

k) Hizmetlerde kullanılacak psikolojik ölçme araçları ile diğer araç ve tekniklerin tespiti, temini, geliştirilmesi ve rehberlik servislerine dağıtımı için yapılabilecek çalışmalar planlanır ve yürütülür.

l) Bireylere, ailelere, öğretmenlere ve eğitim kurumlarına yönelik rehberlik hizmetlerine ilişkin yayınlar oluşturulur ve eğitim kurumlarına ulaştırılır.

m) Rehberlik öğretmenlerine mesleki gelişimi destekleme kapsamında müşavirlik hizmeti verilir.

n) Eğitim kurumlarında görevli rehberlik öğretmenlerine bilgi ve beceri artırıcı eğitim etkinlikleri düzenlenir. Gerektiğinde ilgili kuruluşlardan uzman desteği alınır.

o) Görevlendirildiği takdirde hakkında danışmanlık tedbir kararı verilen öğrenciye ilgili mevzuat doğrultusunda ihtiyaç duyulan hizmeti sunar.

ö) Görevlendirildiği takdirde bölüm personeli tercih dönemlerinde tercih danışmanlığı yapmak üzere görev alır.

(3) Rehberlik öğretmeni bulunmayan eğitim kurumlarındaki rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu toplantılarına, gerektiğinde rehberlik ve araştırma merkezinde ya da rehberlik ve araştırma merkezinin sorumluluk alanında yer alan eğitim kurumlarında görev yapan bir rehberlik öğretmeninin katılımının sağlanması için planlama yapılır.

Özel eğitim hizmetleri bölümü ve görevleri

MADDE 19 – (1) Özel eğitim hizmetleri bölümü, bölüm başkanının sorumluluğunda rehberlik ve araştırma merkezi müdürü tarafından yeterli sayıda görevlendirilen personelden oluşur.

(2) Özel eğitim hizmetleri bölümünün görevleri şunlardır:

a) Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin tanılanması amacıyla tarama faaliyetleri planlanır.

b) Eğitsel değerlendirme ve tanılama hizmetlerinden yararlanmak üzere rehberlik ve araştırma merkezine başvuran ya da yönlendirilen bireylere; randevu verilir, dosya açılır ve gerekli hizmetler sunulur.

c) Eğitsel değerlendirme ve tanılama hizmetlerinden yararlanmak üzere rehberlik ve araştırma merkezine başvuran bireylere ilişkin düzenlenen rapor ve bilgilerin gizliliği sağlanır.

ç) Ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda, rehberlik hizmetleri bölümü ile iş birliği yapılarak aile eğitim programları düzenlenir, sonuçları izlenir ve değerlendirilir.

d) Eğitim kurumlarında veli, idareci ve öğretmenlere, özel eğitim hizmetleri konusunda gerekli destek sunulur. Gerektiğinde bu hizmetlerin sunumunda, üniversite ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılır.

e) Çalışma bölgesindeki eğitim kurumlarında açılmış olan özel eğitim sınıflarında ve destek eğitim odalarında yapılan çalışmaları izlemek için il ve ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu ile gerekli çalışmalar yapılır.

f) Okul öncesi dönemde bulunan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin öğretmenlerine ve velilerine yönelik eğitim etkinlikleri düzenlenir.

g) Okul öncesi dönemde bulunan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin okula uyum süreci takip edilir.

ğ) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin gelişimi öğrencinin devam ettiği eğitim kurumunun rehberlik servisi ile iş birliği yapılarak takip edilir.

h) Hizmetlerde kullanılacak psikolojik ölçme araçları ile diğer araç ve tekniklerin tespiti, temini, geliştirilmesi ve rehberlik servislerine dağıtımı için yapılabilecek çalışmalar planlanır ve yürütülür.

ı) Özel eğitim ihtiyacı olan bireylere, ailelere, öğretmenlere ve eğitim kurumlarına yönelik özel eğitim hizmetlerine ilişkin yayınlar oluşturulur ve eğitim kurumlarına ulaştırılır.

i) Bölümün hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeler izlenir, uygulamalardan yararlanılır. Gerektiğinde üniversiteler ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılır.

(3) Bölüm içerisinde Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Kurul 31/5/2006 tarihli ve 26184 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde görev ve sorumluluklarını yürütür.

Rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün görevleri

MADDE 20 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürü, rehberlik ve araştırma merkezinin ilgili mevzuata uygun olarak çalışmasından ilde özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu il millî eğitim müdür yardımcısına veya şube müdürüne, ilçede özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürüne karşı sorumludur.

(2) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün görevleri şunlardır:

a) Rehberlik ve araştırma merkezindeki müdür yardımcıları arasında iş bölümü

yapar.

b) Rehberlik ve araştırma merkezinin bölümlerine, bölüm hizmetlerine uygun ve deneyimli bir personeli bölüm başkanı olarak görevlendirir.

c) Rehberlik ve araştırma merkezi personelinin, merkezin bölümlerinde uygun şekilde görevlendirilmesini ve iş bölümünü ilgili bölüm başkanının görüşünü de alarak yapar.

ç) Bölümlerin çalışmalarını izler; hazırladıkları program, rapor ve projelerini inceleyerek onaylar ve sonuçları değerlendirir.

d) Rehberlik ve araştırma merkezi çalışmalarında kullanılan psikolojik ölçme araçlarının, danışan dosyalarının ve diğer kayıtların güvenliğini, gizliliğini ve standartlarına uygun kullanılmasını sağlar.

e) Bölümler arası çalışmaları koordine eder.

f) Rehberlik ve araştırma merkezinin yılsonu çalışma raporunun elektronik ortama aktarılmasını ve yeni eğitim yılı çalışma programlarının hazırlanmasını sağlar.

g) Merkez komisyonuna başkanlık eder. Alınan kararlara göre gerekli çalışmaları yürütür.

ğ) Rehberlik ve araştırma merkezinin hizmetleriyle ilgili yeni gelişmeleri izler ve gerekli çalışmaları yapar.

h) Rehberlik ve araştırma merkezi hizmetlerinin işbirliği içerisinde yürütülebilmesi için gerekli önlemleri alır.

ı) Rehberlik ve araştırma merkezinin çalışma bölgesinde bulunan eğitim kurumlarındaki rehberlik hizmetlerinin planlanmasını, uygulanmasını ve değerlendirilmesini sağlar.

i) Rehberlik ve araştırma merkezinin personel, özlük, bütçe, ayniyat, demirbaş işleri ve hizmetlerin gerektirdiği araç ve gereçlerin sağlanması için çalışmalar yapar.

j) Rehberlik hizmetleri il danışma komisyonu toplantılarına katılır.

k) Özel eğitim hizmetleri ile rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde il veya ilçedeki ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar.

l) Rehberlik ve araştırma merkezinin bölümlerinin tarama, tanılama ve danışanlarla ilgili uygulamalarında gerekli sağlık hizmetleri için görev bölgesinde bu hizmetleri veren veya verebilecek olan birimlerle iş birliği yapar.

m) Rehberlik ve araştırma merkezinin görevlerine ilişkin konularda il veya ilçede seminer ve kurs gibi hizmet içi eğitim etkinliklerinin mahallî hizmet içi eğitim planına alınması için gerekli önerilerde bulunur ve çalışmaları izler. Konferans, panel, sempozyum gibi etkinliklerin gerçekleştirilmesini sağlar, ilgili rehberlik ve araştırma merkezi personelini etkinliklerde görevlendirir.

n) Personel sayısının yetersiz olduğu durumlarda hizmetlerin yürütülmesinde branşı ile ilgili rehberlik ve araştırma merkezi çalışmalarına katılır.

o) Rehberlik ve araştırma merkezinin stratejik planının hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlar.

ö) İl veya ilçe genelinde özel eğitim ve rehberlik hizmetlerine ilişkin yılda en az üç araştırma yapılmasını sağlayarak hazırlanan raporu ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderir.

p) Rehberlik ve araştırma merkezi çalışmalarını kamuoyuna tanıtmak amacıyla kitle iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanır.

r) Eğitim yılı başında yapılacak toplantıda, rehberlik ve araştırma merkezinde oluşturulacak kurul ve komisyonları belirler.

s) 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre rehberlik ve araştırma merkezinde çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlar.

Rehberlik ve araştırma merkezi müdür yardımcılarının görevleri

MADDE 21 – (1) Müdür yardımcılarının görevleri şunlardır:

a) Rehberlik ve araştırma merkezinde görevli memurlarla, yardımcı hizmetler sınıfındaki personelin iş bölümünü düzenler, müdürün onayından sonra iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlar.

b) Bölümlerin ihtiyaçlarını belirler ve gerekli önlemleri alır.

c) Bölümlerden gelen rapor ve yazıların yazılmasını sağlar.

ç) Personel, özlük, bütçe, ayniyat, demirbaş hizmetlerinin yürütülmesini sağlar.

d) Satın alma işlerinde müdürün vereceği görevleri yapar.

e) Rehberlik ve araştırma merkezinin muayene, teslim alma ve sayım komisyonlarına başkanlık eder, bu konulardaki işlemleri yürütür.

f) Rehberlik ve araştırma merkezinin depo, arşiv ve toplantı salonu gibi mekânlarının düzenli bir şekilde hizmete hazır bulundurulmasını ve korunmasını sağlar.

g) Personel sayısının yetersiz olduğu durumlarda hizmetlerin yürütülmesinde branşı ile ilgili rehberlik ve araştırma merkezi çalışmalarına katılır.

ğ) Üniversitelerin ilgili bölümlerinden staj, inceleme ve araştırma amacıyla rehberlik ve araştırma merkezine gelen kişilere bölümüyle ilgili bilgi verir ve bu kişilerin rehberlik ve araştırma merkezindeki çalışmalarını düzenler.

h) Rehberlik ve araştırma merkezinde müdürün olmadığı zamanlarda müdürlüğe vekâlet eder.

ı) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre rehberlik ve araştırma merkezinde çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğinin sağlanmasında rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün vereceği görevleri yapar.

i) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün hizmetle ilgili vereceği diğer görevleri yapar.

Bölüm başkanının görevleri

MADDE 22 – (1) Bölüm başkanının görevleri şunlardır:

a) Bölümün işlerini planlar, işbirliğini sağlar ve çalışmaları izler.

b) Bölümle ilgili hizmetlerin yürütülmesi için gerektiğinde diğer bölümlerle iş birliğini sağlar.

c) Bölüm hizmetlerinin yürütülmesinde branşı ile ilgili çalışmalara katılır.

ç) Bölümüyle ilgili toplantılar düzenler ve düzenlenen toplantılara katılır.

d) Bölüm çalışma alanına giren konulardaki etkinlikleri ve katılımcıları müdüre önerir.

e) Merkez komisyonu toplantısında görüşülmek üzere bölümün yıllık çalışma programını ve raporunu bölüm personeli ile birlikte hazırlar ve rehberlik ve araştırma merkezi müdürüne iletir.

f) Bölümle ilgili çalışma programının, değerlendirme raporlarının, araştırma ve proje raporlarının ve diğer ilgili kayıtların usulüne uygun olarak tutulmasını sağlar.

g) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün hizmetlerle ilgili vereceği diğer görevleri yapar.

Rehberlik öğretmeninin görevleri ve sorumlulukları

MADDE 23 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezinde görevli rehberlik öğretmeninin görevleri şunlardır:

a) Görevlendirildiği bölümün çalışmalarını yürütür.

b) Görevlendirildiği bölümün çalışmaları kapsamında eğitim kurumlarındaki rehberlik servislerinde yürütülen hizmetlere destek verir ve ihtiyaç duyulan konularda iş birliği yapar.

c) Bireylerin kendini tanımasını sağlar ve gelişimlerini destekler.

ç) İhtiyaçlar doğrultusunda, ailelere, öğrencilere, öğretmenlere ve idarecilere

yönelik eğitim programı ve grup rehberliği ile bireysel veya grupla psikolojik danışma çalışmaları yapar.

d) Görevlendirildiği takdirde danışmanlık tedbir kararı alınmış çocuğa ve çocuğun bakımından sorumlu olan kişilere ilgili mevzuat hükümlerince danışmanlık tedbiri hizmeti sağlar.

e) Bireyi tanıma, tarama, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yönlendirme amacıyla psikolojik ölçme araçlarını kullanır, sonuçlarını değerlendirir, gerekli durumlarda ilgili bölümlere sevk eder.

f) Psikososyal, koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri ekibinde yer alır.

g) Çalışmalarda kullanılan psikolojik ölçme araçlarının, danışan dosyalarının ve diğer kayıtların güvenliğini ve gizliliğini sağlar.

ğ) Görevlendirildiği takdirde rehberlik öğretmeni olmayan okulların rehberlik çalışmalarına destek verir.

h) Görev alanı ile ilgili araştırma, yayın, proje, seminer, konferans ve benzeri çalışmalara katılır.

ı) Görevlendirildiği takdirde tercih danışmanlığı çalışmalarını yürütür.

i) Özel eğitim bölümünde görevlendirilmesi hâlinde eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde görev alır.

j) Görev alanı ile ilgili gerekli görülen durumlarda rehberlik ve araştırma merkezinde görevli en az iki öğretmen ile birlikte aile ziyaretleri yapar.

k) Alanı ile ilgili rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün vereceği diğer görevleri yapar.

Özel eğitim öğretmeninin görevleri ve sorumlulukları

MADDE 24 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezinde görev alan özel eğitim öğretmeninin görevleri şunlardır:

a) Görevlendirildiği bölümün çalışmalarını yürütür.

b) Özel eğitim ihtiyacı olan bireyin ihtiyaçları doğrultusunda idareci, öğretmene ve aileye bilgi verir.

c) Bireylerin, eğitsel değerlendirme ve tanılama çalışmalarına katılır.

ç) Destek eğitim önerilen bireylerin, engel türü ve derecesine, gelişim özelliklerine uygun eğitim planını hazırlar ve sonuçlarını değerlendirir.

d) Eğitsel ve mesleki yönlendirmede bireylerin; engel türü ve derecesine uygun kararlar alabilmek için diğer alan uzmanlarıyla iş birliği yapar.

e) Bireyin yetersizlik türü ve var olan performansı doğrultusunda en az sınırlandırılmış eğitim ortamlarından yararlanması amacıyla görüş ve önerilerini Özel Eğitim Değerlendirme Kuruluna sunar.

f) Görev alanı ile ilgili idareci, öğretmen, veli ve öğrencilere eğitim etkinlikleri düzenler.

g) Özel eğitim hizmetleri ile ilgili mevzuat doğrultusunda tanımlanmış diğer görevleri yerine getirir. Görevlendirilmesi hâlinde ilgili kurullarda görev alır.

ğ) Görev alanı ile ilgili gerekli görülen durumlarda rehberlik ve araştırma merkezinde görevli en az iki öğretmen ile birlikte aile ziyaretleri yapar.

h) Alanı ile ilgili rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün vereceği diğer görevleri yapar.

Görevlendirilecek diğer personel

MADDE 25 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezinde gerektiğinde çocuk gelişimi ve eğitimcisi, sosyal çalışmacı, eğitim programcısı, psikometrist, psikolog, fizyoterapist ve ergoterapist görevlendirilir.

Rehberlik ve araştırma merkezinde bulunması gereken araç-gereç, defterler ve basılı evrak

MADDE 26 – (1) Mevzuat gereği tutulması zorunlu olan idari, mali ve personel işleri ile ilgili her türlü defter ve basılı evrakın yanı sıra, rehberlik ve araştırma merkezinin hizmetleri ve görevleri ile ilgili araç-gereçler şunlardır:

a) Bakanlık tarafından dağıtımı yapılan psikolojik ölçme araçları, teslim ve dağıtım formları ile puanlama ve kayıt formları.

b) Danışan görüşme formu.

c) Öğrenci gözlem formu.

ç) İnceleme raporu formu.

d) Danışan kayıt defteri.

e) Rehberlik ve araştırma merkezinin kendi geliştirdiği ya da ihtiyaç duyulan diğer defter ve basılı evrak.

f) Rehberlik ve araştırma merkezinin rehberlik ile özel eğitim çalışmalarının daha etkin biçimde bilgisayar destekli olarak yürütülebilmesi için gerekli yazılım ve donanımlar.

Merkez komisyonu ve görevleri

MADDE 27 – (1) Merkez komisyonu; rehberlik ve araştırma merkezinde görevli idareci ve öğretmenlerden oluşur.

(2) Rehberlik ve araştırma merkezi çalışmalarının bütünlük içinde yürütülmesi ve koordinasyonuyla ilgili konuları görüşmek üzere yılda en az iki kez müdürün başkanlığında toplanır.

(3) Merkez komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Rehberlik ve araştırma merkezinin bölüm çalışmalarını ihtiyaçlar doğrultusunda planlar ve yıl içinde yapılan çalışmaları değerlendirir.

b) Kurum tarafından yapılacak olan araştırmaları planlar, görevlendirilecek bölümü ve bölüm personelini belirler.

c) Çalışma bölgesinin rehberlik hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerine ilişkin ihtiyaçlarını belirler, bu ihtiyaçlar doğrultusunda yapılacak faaliyetler ve alınacak önlemlere ilişkin ilgili birimlerle iş birliği yapar.

ç) Rehberlik ile özel eğitim ihtiyaçlarına ilişkin projeler üretilmesi için gerekli çalışmaları yapar.

ALTINCI BÖLÜM
Eğitim Kurumlarında Rehberlik Hizmetlerinin Yürütülmesi

Rehberlik servisi

MADDE 28 – (1) Resmî ve özel, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında rehberlik hizmetlerini yürütmek üzere rehberlik servisi kurulur.

(2) Rehberlik hizmetlerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için rehberlik servisinin;

a) Öğrenci, veli, öğretmen ve diğer personelin kolaylıkla ulaşabileceği konumda olması,

b) Uygun fiziki koşullara sahip olması,

c) Bilişim, iletişim araçları, gerekli büro malzemeleri, bireysel rehberlik ve grup rehberliği için gerekli araç ve gereçler ile donatılmış olması,

gerekir.

Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu

MADDE 29 – (1) Eğitim kurumlarında rehberlik hizmetlerinin planlanması ve kurum içindeki iş birliğinin sağlanması amacıyla rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu oluşturulur.

(2) Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu eğitim kurumu müdürünün başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur:

a) Müdür başyardımcısı, sınıf ve şubelerden sorumlu müdür yardımcıları ve

pansiyondan sorumlu müdür yardımcıları ile rehberlik hizmetlerinden sorumlu müdür yardımcısı.

b) Rehberlik öğretmenleri.

c) Sınıf rehber öğretmenlerinden her sınıf düzeyinden seçilecek en az birer temsilci.

ç) Ortaöğretim kurumlarında Disiplin Kurulu ve Onur Kurulundan; ilköğretim kurumlarında ise Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulundan birer temsilci.

d) Okul-aile birliğinden bir temsilci.

e) Okul öncesi eğitim kurumları hariç okul öğrenci temsilcisi.

(3) Rehberlik öğretmeni bulunmayan eğitim kurumlarında gerektiğinde rehberlik ve araştırma merkezinden bir rehberlik öğretmeninin bu komisyona katılması sağlanır.

(4) Okul öncesi eğitim kurumlarında; rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu, müdür başkanlığında bir müdür yardımcısı ve farklı yaş grubundaki çocukların eğitiminden sorumlu en az birer öğretmenden oluşur.

(5) Yaygın eğitim kurumlarında; yürütme komisyonu, müdürün başkanlığında bir müdür yardımcısı, rehberlik öğretmeni ile müdürün görevlendireceği bir öğretmenden oluşur.

(6) Rehberlik öğretmenleri komisyonun sürekli üyesidir. Komisyonun diğer üyeleri her ders yılı başında öğretmenler kurulunda yeniden belirlenir.

(7) Komisyon toplantısı, öğretmenler kurulu toplantısının yapıldığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde yapılır.

(8) Komisyon birinci dönem başında, ikinci dönem başında ve yılsonunda olmak üzere en az üç defa toplanır. Gerektiğinde rehberlik servisinin önerisi ile de toplanabilir.

(9) Komisyonun gündemi, rehberlik servisince hazırlanıp eğitim kurumu müdürüne sunulur; gündem ve toplantı günleri müdür tarafından bir hafta önce yazılı olarak ilgililere duyurulur.

(10) Komisyon toplantısında alınan kararlar tutanak haline getirilir.

(11) Alınan kararlar eğitim kurumu personeline yazılı olarak duyurulur.

(12) Rehberlik öğretmeni bulunmayan eğitim kurumlarında rehberlik hizmetleri, rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu aracılığıyla rehberlik ve araştırma merkezi ile iş birliği içerisinde yürütülür.

Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunun görevleri

MADDE 30 – (1) Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu aşağıdaki görevleri yapar:

a) Rehberlik servisince hazırlanan yıllık çerçeve planını inceler; görüşlerini bildirir. Uygulanması için gerekli önlemleri karara bağlar.

b) Rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi sırasında hizmetlere ilişkin çalışmaları ve ortaya çıkan sorunları inceler, değerlendirir ve bunların çözümüne yönelik önlemleri belirler.

c) Eğitim ortamında; öğrenciler, aileler, idareciler ve öğretmenler arasında sağlıklı iletişim kurulabilmesi için yapılacak çalışmaları belirler.

ç) Eğitsel ve mesleki rehberlik çalışmalarında ve öğrencileri yönlendirmede, eğitim kurumundaki etkinliklerden yararlanılabilmesi için gerekli çalışmaları belirler.

d) Yapılacak çalışmalarda birey, aile, ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik iş birliğinin sağlanması için gerekli faaliyetleri planlar.

Eğitim kurumu müdürünün rehberlik hizmetlerine ilişkin görevleri

MADDE 31 – (1) Eğitim kurumu müdürü aşağıdaki görevleri yapar:

a) Okulda rehberlik hizmetlerinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için hizmetin gerektirdiği fiziksel şartları ve uygun çalışma ortamını hazırlar, kullanılacak araç ve gereci sağlar.

b) Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunu kurar ve bu komisyona başkanlık eder.

c) Eğitim kurumunun rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili yıllık çerçeve planın hazırlanmasını sağlar ve uygulanmasını izler.

ç) Eğitim kurumunda birden fazla rehberlik öğretmeni varsa bir rehberlik öğretmenini koordinatör olarak görevlendirir ve gerekli gördüğü takdirde görevlendirme değişikliği yapar.

d) Birden fazla rehberlik öğretmeni olması hâlinde program, planlama, araştırma gibi görevler dışında; hizmetlerin yürütülmesinde sınıf ve öğrenci sayıları ve özel beceriler gibi ölçütlere göre gerektiğinde iş bölümü yapar.

e) Eğitim kurumundaki öğretmenleri her sınıfa bir sınıf rehber öğretmeni olmak üzere zorunlu olmadıkça öğrencilerin mezuniyetine kadar değiştirmemeyi esas alarak görevlendirir.

f) Eğitim kurumundaki rehberlik hizmetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesi için rehberlik öğretmeni, sınıf rehber öğretmenleri, öğrenciler ve veliler arasında iş birliğini sağlar.

g) Rehberlik servisince hazırlanan yıllık çerçeve planını ders yılının başladığı ilk ay içerisinde, yıl sonuçalışma raporunun bir örneğini ise ders yılının tamamlandığı ay içerisinde bağlı bulunduğu rehberlik ve araştırma merkezine gönderir.

ğ) Haftalık ders çizelgesinde yer alan rehberlik uygulamalarına ayrılmış saatlerde rehberlik hizmetlerinin sunulması için gerekli tedbirleri alır.

h) Hakkında danışmanlık tedbir kararı alınmış çocuklara ve ailelerine yönelik rehberlik servisi tarafından sunulacak hizmetlerin yerine getirilmesini sağlar.

ı) İhtiyaçlar doğrultusunda öğrencilere, öğretmenlere, idarecilere ve ailelere yönelik gerçekleştirilecek eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi için uygun ortamı ve gerekli desteği sağlar.

i) Pansiyonlarda barınan öğrencilere verilecek rehberlik hizmetleriyle ilgili gerekli tedbirleri alır.

Müdür yardımcılarının rehberlik hizmetlerine ilişkin görevleri

MADDE 32 – (1) Eğitim kurumu müdür yardımcıları aşağıdaki görevleri yapar:

a) Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu toplantılarına katılır.

b) Rehberlik hizmetlerinin nitelikli bir şekilde yürütülebilmesi için öğrencilerin devam durumu, başarı durumu, sosyal kulüp çalışmaları gibi bilgi ve belgeleri rehberlik servisi ile paylaşır ve iş birliği yapar.

c) Eğitim kurumu müdürünün vereceği rehberlik hizmetleriyle ilgili diğer görevleri yapar.

Koordinatör rehberlik öğretmeninin görevleri

MADDE 33 – (1) Koordinatörlük görevi verilen rehberlik öğretmeni eğitim kurumunda yürütülen rehberlik hizmetlerine ilişkin görevlerinin yanı sıra aşağıdaki görevleri yapar:

a) Rehberlik servisi ile eğitim kurumu yönetimi arasındaki koordinasyonu sağlar.

b) Rehberlik programları ve rehberlik etkinlikleri ile ilgili öğretmenler kuruluna bilgi verir.

c) Rehberlik servisinin hazırladığı yıllık çerçeve programının ve yıl sonu çalışma raporlarının birer örneğini eğitim kurumu müdürüne iletir.

Rehberlik öğretmeninin görevleri

MADDE 34 – (1) Rehberlik öğretmeni aşağıdaki görevleri yapar:

a) Yıllık çerçeve planını, bağlı olduğu rehberlik ve araştırma merkezinin hazırladığı çerçeve planı temel alarak eğitim kurumunun türüne ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre hazırlar. Yıllık çerçeve planını ve yıl sonu çalışma raporunu rehberlik

ve araştırma merkezine iletilmek üzere eğitim kurumu müdürüne sunar.

b) Sınıf rehberlik planlarının hazırlanmasında, uygulanmasında, sınıf içi rehberlik uygulamalarının geliştirilmesinde sınıf rehber öğretmenlerine rehberlik eder.

c) Öğrencilerin eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal gelişimlerini sağlamak amacıyla bireysel rehberlik ve grup rehberliği hizmetlerini yürütür.

ç) Sınıf ve pansiyonlarda yürütülen eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik etkinliklerinden, rehberlik alanında özel bilgi ve beceri gerektiren hizmetleri yürütür.

d) Gerektiğinde rehberlik hizmetlerinde kullanılacak ölçme araçları, doküman ve kaynakları hazırlama ve geliştirme çalışmalarına katılır.

e) Rehberlik hizmetleri çerçevesinde yapılan çalışmaları raporlaştırır ve ilgililerle paylaşır.

f) Mesleklerin özelliklerini, ön koşullarını, eğitim, yetiştirilme ve staj olanaklarını, çalışma koşullarını; verilen bursları, eğitim ve iş gücü yetiştirme programlarını öğrenciler, öğretmenler ve velilerle paylaşır.

g) Rehberlik hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için ihtiyaç duyulan durumlarda bireysel veya grupla psikolojik danışma ve görüşme yapmak üzere öğrenciyi ders saati içerisinde rehberlik servisine davet eder. Görüşme içeriğinin gizliliğini koruyarak görüşülecek öğrencinin yalnızca adını ve görüşme saatini eğitim kurumu idaresine bildirir.

ğ) Rehberlik servisinde gerçekleştirilen çalışmaların kaydını tutar, çalışmalara ait doküman arşivi oluşturur.

h) Bireylere ilişkin hizmetin gerektirdiği özel ve gizlilik içeren bilgileri, mevzuat ile yetkili kılınan makamlar dışında öğrencinin ve velisinin izni olmadan kimseyle paylaşmaz.

ı) Rehberlik hizmetlerinin tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacı ile materyal hazırlar ve gerekli tanıtım çalışmalarını gerçekleştirir.

i) Merkezî sınavlara ait tercih döneminde görev alır.

j) Eğitsel değerlendirme ve tanılamada özel eğitim değerlendirme kuruluna üye olarak katılır.

k) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme ekibinde rehberlik hizmetlerini yürütmek üzere görev alır.

l) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ve ailelerine yönelik eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar.

m) Destek eğitim odasında eğitim alan kaynaştırma öğrencilerinin gelişimini takip eder. Öğretmenlere bu konuda rehberlik eder.

n) Evde ve hastanede eğitime karar verilmiş öğrencilere rehberlik hizmeti sunmak amacıyla öğrenciyi evde ve hastanede ziyaret eder.

o) Rehberlik ve araştırma merkezlerinin yürüttüğü proje ve ekip çalışmalarına ihtiyaç duyulması hâlinde katılır.

ö) Öğrencinin ilgi, yetenek, değer, çevre koşulları ve kişilik özelliklerini de dikkate alarak alan, dal ve ders seçimi yapmasına, sosyal kulüplere yönelmesine destek olur. Üst eğitim kurumlarına ve programlarına ilişkin gerekli bilgileri verir.

p) Görevlendirildiği takdirde komisyonla öğrenci alan eğitim kurumlarının kayıt döneminde görev alır.

r) Eğitim kurumuna ve pansiyona yeni kayıt olan ya da nakil yoluyla gelen öğrencilere yapılacak uyum çalışmasını planlar.

s) Aile rehberliği hizmetlerini yürütür.

ş) Veli toplantılarına katılır.

t) Öğrencilerin stresle, kişisel sorunlarla ve travmatik yaşantılarla baş etme

becerileri geliştirmelerine destek olur.

u) Öğrencinin kişisel özelliklerini, eğitsel ve mesleki ihtiyaçlarını değerlendirmek amacıyla ihtiyaç duyulan ölçme aracını uygular; değerlendirmelerini raporlaştırarak ilgililerle paylaşır.

ü) Mesleki yönelim faaliyetlerinde güncel veri ve gelişmelerden faydalanmak için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

v) Psikolojik ölçme araçlarını uygularken, ölçme aracının uygulama yönergesinde belirtilen kurallara, bilimsel ve etik ilkelere uygun davranır.

y) Öğrencinin ya da grubun ihtiyaçlarına göre psikolojik danışma sürecini belirler, uygular ve danışma sürecinde danışan dosyası aracılığı ile gerekli kayıtları tutar.

z) Öğrencilerle yürütülen rehberlik çalışmalarının kayıtlarını tutar ve sonrasında öğrenciyi izler.

aa) Hakkında danışmanlık tedbir kararı alınan çocuğa ve çocuğun bakımından sorumlu kişilere hizmet sunar.

bb) Pansiyonlu eğitim kurumlarında, pansiyonda barınan öğrencilere verilecek rehberlik hizmetleri ile ilgili iş ve işlemleri eğitim kurumunda veya pansiyonda yürütür.

cc) İhtiyaçlar doğrultusunda, ailelere, öğrencilere, öğretmenlere ve idarecilere yönelik ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak eğitim etkinlikleri gerçekleştirir.

çç) Çalışmalarını rehberlik ve araştırma merkezi ile işbirliği içerisinde yürütür.

dd) Ortaokullarda öğrenci davranışları değerlendirme kurulunun ve ortaöğretim kurumlarında okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun önerisi ile rehberlik servisine yönlendirilen öğrenciyle görüşme yapar ve öğrencinin durumuna ilişkin raporu ilgili kurula sunar.

ee) Eğitim kurumu idarecileri, öğretmenler, eğitim kurumu personeli ve ailelere yönelik rehberlik hizmetleri hakkında işbirliği sağlanması için müşavirlik yapar.

ff) Sınavlarda görev alabilir; belleticilik ve nöbet görevi yapar.

gg) Sunduğu hizmetlerin etkililiğini ve verimliliğini artırmak amacıyla araştırma, izleme ve değerlendirme çalışmaları yapar.

ğğ) Eğitim kurumu müdürünün vereceği rehberlik hizmetleri ile ilgili diğer görevleri yapar.

Sınıf rehber öğretmeninin görevleri

MADDE 35 – (1) Sınıf rehber öğretmeni aşağıdaki görevleri yapar:

a) Eğitim kurumunun yıllık rehberlik planı çerçevesinde sınıfının yıllık çalışmalarını planlar. Bu planlamanın bir örneğini ders yılının ilk ayı içinde rehberlik servisine iletir; plan dâhilinde uygulamalarını gerçekleştirir.

b) Bireyi tanıma tekniklerinden uzmanlık bilgisi gerektirmeyenleri sınıfında uygulayarak sonuçlarını rehberlik öğretmeni ile paylaşır.

c) e-Okul sistemindeki öğrenci gelişim dosyalarının sınıf rehberlik hizmetleri ile ilgili bölümlerini doldurur, gerektiğinde rehberlik servisiyle iş birliği yapar.

ç) Sınıfa yeni gelen öğrencilerin uyum sürecinde rehberlik öğretmeni ile iş birliği içerisinde çalışır.

d) Rehberlik öğretmeni ile iş birliği yaparak öğrencilerin ilgi, yetenek, değer, akademik başarı ve kişilik özelliklerine göre öğrenci meclisine, öğrenci kulüplerine, seçmeli derslere ve sosyal etkinliklere yönlendirme işlemlerini yürütür.

e) Sınıfındaki öğrencilerin risk altında olduğuna ilişkin veri elde ettiğinde gerekli desteği sağlamak üzere rehberlik servisine bilgi verir.

f) Öğrencinin, öğrenme stilini fark etmesine, öğrenme becerilerini geliştirmesine, akademik performansını artırmasına yönelik çalışmalarında rehberlik servisiyle iş birliği yapar.

g) Sınıfıyla ilgili yürüttüğü rehberlik çalışmalarını, rehberlik hizmetleri ile ilgili

ihtiyaç ve önerilerini belirten raporu ders yılı sonunda rehberlik servisine iletir.

ğ) Öğrenci hakkındaki özel ve gizlilik içeren bilgileri korur.

h) Bireyselleştirilmiş eğitim planının hazırlanmasında görev alır.

ı) Eğitim kurumu müdürünün rehberlik hizmetleri ile ilgili vereceği diğer görevleri yapar.

Diğer öğretmenler

MADDE 36 – (1) Sınıf rehber öğretmenliği görevi olmayan öğretmenler, gerektiğinde rehberlik servisinin planlaması doğrultusunda rehberlik çalışmalarına destek sağlar.

(2) Eğitim kurumu müdürünün vereceği rehberlik hizmetleri ile ilgili görevleri yapar.

YEDİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Çalışma saatleri ve izinler

MADDE 37 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezlerinde görevli uzmanlar ve rehberlik öğretmeninin çalışma saatleri ve izinleri ile ilgili konular, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 99, 102, 103, 104 üncü maddeleri esaslarına göre düzenlenir.

(2) Rehberlik servislerinde görevli rehberlik öğretmenlerinin çalışma süreleri haftalık 30 iş saatidir. Günlük çalışma saatleri eğitim-öğretim kurumunun özellik ve ihtiyaçlarına göre okul müdürlüğünce düzenlenir. Bu elemanlar izin ve tatillerini diğer öğretmenler gibi kullanırlar.

(3) Rehberlik öğretmenleri tercih danışmanlığı, alan ve ders seçimi, öğrenci tanılama sürecine bağlı olarak yapılacak çalışmalarda izin ve tatil dönemlerinde görevlendirilebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 38 – (1) 17/4/2001 tarihli ve 24376 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.